Raadsvoorstel
Openbaar

Nijmegen

Onderwerp
Preventie- en Handhaving van alcohol 2021-2024

Opsteller	Alex van Roomen	**Collegebesluit**	16 november 2021
Programma	Veiligheid Welzijn, Wijkontwikkeling en Zorg	**Behandeldatum Raad**	22 december 2021
Portefeuillehouder	drs. H.M.F. Bruls en G. Visser	**Status**	Openbaar

Samenvatting
Op 23 maart 2021 is de Gezondheidsagenda 2021-2024 vastgesteld waarin we richting geven aan de uitvoering van het brede gezondheidsbeleid. Hierin staat beschreven dat de belangrijkste doelstellingen en maatregelen rondom het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren worden uitgewerkt in een Preventie en Handhavingsplan Alcohol 2021-2024. Met dit plan geeft de gemeente Nijmegen invulling aan een belangrijke wettelijke taak (artikel 43a) in de uitvoering van de Alcoholwet.

In het plan worden de landelijke, regionale en gemeentelijke cijfers omtrent alcoholgebruik van jongeren (12-16 jaar) en jongvolwassenen (18-25 jaar) toegelicht en met elkaar vergeleken. De Nijmeegse cijfers zijn vergeleken met de regionale en landelijke cijfers erg goed. We vinden het belangrijk dat we de dalende trends rondom onder andere recent alcoholgebruik en binge drinken weten vast te houden. De doelstellingen voor de preventie en handhaving van alcoholgebruik zijn daarom verder aangescherpt. Als we kijken naar bingedrinken onder de groep van recente drinkers, zien we vooral bij meisjes, vmbo leerlingen en klas 2 een lichte stijging. In de interventies van de komende 4 jaar krijgen deze groepen daarom de meeste aandacht. Om ervoor te zorgen dat de aangescherpte doelstellingen behaald worden zijn lokale en regionale samenwerkingsafspraken gemaakt en vastgelegd in het plan.

Voorstel
1. Het document ‘Preventie- en Handhavingsplan alcohol 2021-2024’ vast te stellen, waarin we:
   - onze doelen rondom de afname van alcoholgebruik verder aanscherpen;
   - vastleggen dat we onze succesvolle preventieve aanpak voortzetten, die bestaat uit educatie, ondersteuning en vroegsignalering en voornamelijk gericht is op alcoholverstrekkers, ouders en scholen;
   - in hoofdlijnen informeren hoe de burgemeester omgaat met zijn bevoegdheden rondom dit thema in het kader van openbare orde en veiligheid;
   - vastleggen hoe we de resultaten van het beleid monitoren en evalueren, om zo tijdig te kunnen bijsturen.

Aanleiding
Op 23 maart 2021 is de Gezondheidsagenda 2021-2024 vastgesteld waarin we richting geven aan de uitvoering van het brede gezondheidsbeleid. Gezond en veilig opgroeien is een van de zeven speerpunten in de agenda. We beschrijven hierin de aanpak rondom het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren, waarbij we benoemen dat in het Preventie en handhavingsplan Alcohol 2021-2024 de belangrijkste doelstellingen en maatregelen worden vastgesteld. Vanaf 2014 is ieder gemeente verplicht een preventie- en

handhavingsplan te hebben (artikel 43a DHW). Het plan moet elke vier jaar gelijktijdig met de vaststelling van de lokale gezondheidsagenda, bedoeld in artikel 13, tweede lid, van de Wet publieke gezondheid, worden vastgesteld. Gezien de inhoudelijke en regionale afstemming is er ingestemd om dit plan later vast te stellen.

Het Preventie- en Handhavingsplan alcohol is een uitwerking van de belangrijkste doelstellingen en maatregelen om alcoholgebruik onder jongeren terug te dringen, waarbij het beleid rondom preventie van alcoholgebruik als de handhaving van de wet worden geïntegreerd. In het plan ligt de focus op het voorkomen van gebruik en problematisch gebruik onder jongeren tot 18 jaar en jongvolwassenen tot 25 jaar.

Vergelijking met het voorgaande Preventie- en Handhavingsplan Alcohol
In 2016 is er zowel een lokaal Preventie- en Handhavingsplan vastgesteld voor de gemeente Nijmegen als een Regionaal borgingsplan met hierin de regionale doelen en samenwerkingsafspraken. In afstemming met de regiogemeenten is er voor de komende periode voor gekozen om deze plannen te integreren, te actualiseren en lokaal vast te stellen. We werken hierbij regionaal waar mogelijk en lokaal waar nodig. In het plan staan daarom zowel de Nijmeegse, de regionale als de landelijke cijfers omtrent alcoholgebruik onder jongeren en de vergelijking hiertussen. Daarnaast zijn er zowel lokale als regionale doelen en samenwerkingsafspraken geformuleerd. Op deze manier zorgen we voor een goede samenwerking met voldoende ruimte om te focussen op de specifieke uitdagingen die spelen in een betreffende gemeente.

Beoogde impact
Het doel van het vaststellen van het document ‘Preventie- en Handhavingsplan alcohol 2021-2024’ is dat we beschrijven hoe we het alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen verder willen terugdringen, om zo onze jeugd te beschermen tegen de negatieve effecten van alcohol op gezondheid en veiligheid.

Het plan draagt bij aan de volgende ambities en doelen van de stadsbegroting:

- Doel: We verkleinen de gezondheidsverschillen door inwoners met verhoogde gezondheidsrisico’s extra te ondersteunen.
    - Activiteit: We ondersteunen activiteiten gericht op een gezonde start en gezond opgroeien vanaf -9 maanden (o.a. op thema’s van bewegen, roken, alcohol, voeding, en ontspanning).
- We respecteren de autonomie van de burger en treden op als wet- en regelgeving ons daartoe verplicht of als de vrijheid en zelfbeschikking van anderen in het gedrang komt.
    - Activiteit: We adviseren de burgemeester in het belang van de gezondheid over uitoefening van zijn bevoegdheden in relatie tot de Wet tijdelijk huisverbod (bij huiselijk geweld), de Wet bijzondere opnemingen psychiatrische ziekenhuizen (Bopz), de Drank- en Horecawet en de Jeugdwet.
- Wij kijken bij interventies en maatregelen altijd of ze te verantwoorden zijn zowel met het oog op de kosten voor de burger als gelet op de opbrengst in termen van daadwerkelijke veiligheidswinst.
    - Activiteit: We organiseren de Drank – en Horecapool Rijk van Nijmegen, waarin de doelen en inzet van Bureau Toezicht & Handhaving per kwartaal gepland worden in afstemming met de regiogemeenten.

Argumenten

1.1 We beschermen onze jeugd tegen de schadelijke effecten van alcohol

Door de succesvolle aanpak van de gemeente Nijmegen voort te zetten en de doelstellingen verder aan te scherpen kunnen we onze jeugd blijvend beschermen tegen de schadelijke effecten van alcoholgebruik.

1.2 We voldoen hiermee aan de wettelijke taak in de DHW.

In het Preventie- en Handhavingsplan staat beschreven hoe de gemeente Nijmegen de komende jaren invulling geeft aan de Drank en Horeca Wet. Het plan bevat zowel de preventie van alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen als de handhaving van de wet. Hiermee wordt het beleid van de twee belangrijkste beleidsterreinen, te weten Volksgezondheid en Veiligheid gecombineerd.

1.3 We geven hiermee uitvoering aan de Gezondheidsagenda 2021-2024

Het terugdringen van alcoholgebruik onder jongeren is een van de uitvoeringspunten. Daarnaast sluiten we hiermee aan op Groen Gezond en in beweging en het lokaal preventieakkoord Nijmegen waarbij we aandacht hebben voor bewustwording van alcoholgebruik.

1.4 We hebben met elkaar de doelen en samenwerkingsafspraken geformuleerd.

In het Preventie- en Handhavingsplan worden de lokale, regionale en landelijke cijfers omtrent alcoholgebruik beschreven en met elkaar vergeleken. Op basis van deze analyse zijn lokale doelstellingen geformuleerd ten aanzien van alcoholgebruik onder jongeren en jongvolwassenen. We werken regionaal samen waar mogelijk en lokaal waar nodig om deze doelstellingen te behalen. Hiervoor zijn regionale samenwerkingsafspraken vastgesteld en benoemd in het plan.

Kanttekeningen

3.1 De geformuleerde doelen zijn in zekere mate afhankelijk van de effecten van corona en de bijbehorende maatregelen.

De verwachting is dat de effecten van corona invloed gaan hebben op het alcoholgebruik van jongeren en jongvolwassenen. Daarom is er regionaal vastgelegd dat we de invloed van corona monitoren zodat de vastgelegde doelen tijdig kunnen worden bijgesteld indien nodig. Daarnaast wordt er extra aandacht besteed aan de risico's tijdens de interventies die worden uitgevoerd binnen het uitgaansleven, op scholen en bij ouders.

Financiën

De vaststelling van het document 'Preventie- en Handhavingsplan 2021-2024' heeft geen financiële gevolgen. De beoogde budgetten al onderdeel uitmaken van het uniforme deel van de GGD en de reguliere subsidie van IrisZorg.

Vervolg

Na vaststelling van het plan zal er uitvoering gegeven worden aan het beleid om te voldoen aan de afgesproken doelstellingen.

Bijlagen

1. Preventie- en Handhavingsplan 2021-2024